

Odločbe s komentarji *Decisions with Commentaries*

Odločba Sodišča EU v zadevi Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága¹

Razlaga člena 101(1) PDEU glede ravnanj podjetij, ki po »cilju« omejujejo konkurenco²

Sodišče EU je dne 14. marca 2013 izdalo odločbo v zadevi C-32/11, v kateri je podalo razlago člena 101(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nad.: PDEU),³ ki je sicer že poprej bil večkrat predmet razlage. Člen 101(1) PDEU določa, da so prepovedani in s tem nezdružljivi z notranjim trgom vsi sporazumi med podjetji, sklepi podjetniških združenj in usklajena ravnanja (omejevalna ravnanja), ki bi lahko prizadeli trgovino med državami članicami. Da bi sporazum v okviru tega člena bil prepovedan, mora omejevalno ravnanje (v našem primeru gre za sporazume med podjetji) po cilju ali učinku (oz. posledici) preprečevati, omejevati ali izkrivljati konkurenco na notranjem trgu.

V teoriji in praksi je uveljavljeno mnenje, da se najprej presoja, ali omejevalno ravnanje po cilju omejuje konkurenco.⁴ Če je cilj sporazuma omejevanje konkurence, ni nobene potrebe po dokazovanju in preučevanju, da ima sporazum negativne posledice za konkurenco,⁵ kot to velja pri učinku omejevanja konkurence, kjer je treba upoštevati vrsto dejavnikov. Pri presoji

¹ Zadeva C-32/11, Allianz Hungária Biztosító Zrt. in drugi proti Gazdasági, ZOdl. 2013 (v nad.: zadeva C-32/11).

² Komentar pripravila: Ana Dvoršak, dipl. prav., študentka, Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta, Mladinska ulica 9, SI-2000 Maribor, Slovenija, e-pošta: ana.dvorsak@gmail.com

³ UL C 115, 9. 5. 2008.

⁴ Repas M., *Konkurenčno pravo v teoriji in praksi: Omejevalna ravnanja in nadzor koncentracij*, Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana, 2010 (v nad.: Repas), str. 169; Jones A./Sufrin B., *EC Competition Law (Text, Cases and Materials)*, Oxford University Press, Oxford, 2011, str. 171, Whish R., *Competition Law*, Butterworths, London, Edinburgh, 1993, str. 203.

⁵ Zadeva C-32/11, tč. 34; združeni zadevi C-56 in 58/64, *Établissements Consten S.à.R.L. in Grundig-Verkaufs-GmbH proti Komisiji*, ZOdl. 1966, str. 299.

protikonkurenčnih učinkov je potrebno ugotoviti: dejansko stanje in pogoje, kjer se učinki izkazujejo, ekonomski okvir, v katerem podjetja delujejo, obstoj vzročne zveze med sporazumom in omejitvijo, ki je nastala na trgu, opraviti pa je treba tudi ekonomske analize, ki zahtevajo določitev upoštevnega trga, preučitev narave proizvodov, tržnega položaja strank, konkurentov, kupcev, vstopnih ovir idr.⁶ Pri vsem tem pa je pomembno upoštevati tudi, da mora učinek na konkurenco biti znaten oz. občuten.⁷ Samo tako je mogoče pričakovati negativni vpliv na konkurenco.

Dejansko stanje in vprašanje za predhodno odločanje

Madžarsko sodišče Legfelsőbb Bíróság (v nad.: kasacijsko sodišče) je na Sodišče EU naslovilo vprašanje za predhodno odločanje, ki se je pojavilo v sporu med družbami Allianz Hungária Biztosító Zrt. (v nad.: Allianz), Generali-Providencia Biztosító Zrt. (v nad.: Generali), Magyar Peugeot Márkakereskedők Biztosítási Alkusz Kft (v nad.: Peugeot) in Paragon-Alkusz Zrt., pravno naslednico družbe Magyar Opelkereskedők Bróker Kft (v nad.: Opelkereskedők), ter združenjem Gépjármű Márkakereskedők Országos Szövetsége⁸ (v nad.: GÉMOSZ) na eni strani in Gazdasági Versenyhivatal (Urad za varstvo konkurence, v nad.: GVH) na drugi strani, zaradi odločbe tega organa, s katero je tem podjetjem in družbi Porsche Biztosítási Alkusz Kft (v nad.: Porsche) naložil globe, ker so sklenili vrsto protikonkurenčnih sporazumov.

Madžarske zavarovalnice in s tem vključeni družbi Allianz in Generali se z delavnicami, ki opravljajo avtomehanične storitve, enkrat na leto dogovorijo o pogojih in ceni popravil, ki jih morajo vpletene zavarovalnice plačati v primeru škode zavarovanih vozil. Te delavnice lahko takoj opravijo popravilo na zavarovanih vozilih po pogojih in ceniku, ki so bile dogovorjene z zavarovalnico. Do izteka leta 2002 je več trgovcev z avtomobili, ki imajo tudi avtomehanične delavnice, GÉMOSZ-u naložilo, da vsako leto v njihovem imenu z zavarovalnicami sklene okvirni sporazum o urni postavki, ki se bo uporabljala za popravilo poškodovanih vozil, ki jih bodo te delavnice dobile v popravilo. GÉMOSZ je bil tako postavljen v vlogo posrednika med avtomehaničnimi delavnicami in zavarovalnicami.

⁶ Repas, stran 177, Korah V., *An Introductory Guide to EC Competition Law and Practice*, ESC Publishing, Oxford and Portland, 2007, str. 77.

⁷ Zadeva C-5/69, Völk v. Vervaecke, ZOdl. 1969, str. 295.

⁸ To je nacionalno združenje trgovcev avtomobilov posameznih znamk.

Tako je GÉMOSZ leta 2004 in 2005 z družbo Allianz sklenil okvirni sporazum. Na podlagi okvirnega sporazuma je družba Allianz sklenila posamezne sporazume s prej omenjenimi trgovci. Ti sporazumi so določali, »da trgovci prejmejo višjo urno postavko za popravilo poškodovanih vozil, če avtomobilska zavarovanja družbe Allianz dosežejo določen delež vseh zavarovanj, ki jih sklene ta trgovec.« Medtem pa družba Generali v tem istem obdobju ni sklenila nobenega podobnega sporazuma z GÉMOSZ-om, je pa sklenila posamezne sporazume s trgovci. Kljub temu, da ti sporazumi niso vsebovali podobne klavzule o urni postavki, kot je bila vključena v prej omenjene sporazume med trgovci in družbo Allianz, je družba Generali v praksi uporabljala podobne trgovske spodbude.

GVH je izdal odločbo, ki je v tem primeru sporna in v kateri je ugotovil, da so prej navedeni sporazumi in drugi sporazumi, ki jih je sklenilo pet tožečih strank v postopku o glavni stvari in družba Porsche, v neskladju z členom 11 Tpv⁹, ki določa prepoved sporazumov, ki omejujejo konkurenco. GVH je menil, da je bil cilj tega sklopa sporazumov, upoštevanih skupaj in posamezno, omejevanje konkurence tako na trgu avtomobilskih zavarovanj kot na trgu storitev popravila avtomobilov. Zaradi te nezakonitosti je prepovedal nadaljevanje zadevnih ravnanj in družbam naložil denarno kazen. Tožeče stranke so nato vložile tožbo za razglasitev ničnosti ter še kasneje pritožbo na kasacijsko sodišče.

V teh okoliščinah je kasacijsko sodišče prekinilo odločanje in Sodišču EU v predhodno odločanje predložilo naslednje vprašanje:

»Ali se na podlagi člena 101(1) PDEU za sporazume s ciljem preprečevanja, omejevanja ali izkrivljanja konkurence na notranjem trgu lahko štejejo dvostranski sporazumi, sklenjeni med zavarovalnico in posameznimi serviserji avtomobilov ali med zavarovalnico in združenjem serviserjev avtomobilov, na podlagi katerih je urna postavka, ki jo zavarovalnica serviserju plača za popravilo vozil, ki so zavarovana pri njej, odvisna (med drugim) od števila in deleža zavarovanj, ki jih serviser kot zavarovalni zastopnik neke zavarovalnice sklene v njeno korist?«

⁹ Zakon o prepovedi nepoštenega ravnanja na trgu in omejevanja konkurence, št. LVII., 1996. Pri naslovljenem vprašanju za predhodno odločanje je dejansko šlo za interpretacijo madžarskega nacionalnega zakona. Vendar pa je ta zakon povzet po zdajšnjem členu 101(1) PDEU, zaradi česar se je v prehodni diskusiji ugotovilo, da bo razlaga člena 101(1) PDEU in s tem posredno razlaga madžarskega nacionalnega zakona doprinesla k enotnejši razlagi prava EU, kar je težnja evropskega zakonodajalca in Sodišča EU.

Iz odločbe Sodišča EU

[...]

Trditve strank ter navedbe Sodišča EU

32 Družbi Allianz in Generali menita, da ti sporazumi ne pomenijo omejevanja kot »cilj« in da je zato mogoče šteti, da so v nasprotju s členom 101(1) PDEU, le če se dokaže, da dejansko lahko imajo protikonkurenčne posledice. Madžarska vlada in Evropska komisija pa nasprotno predlagata pritrdilni odgovor na vprašanje za predhodno odločanje. Nadzorni organ EFTA meni, da je odgovor na to vprašanje odvisen od stopnje škodljivosti navedenih sporazumov za konkurenco, ki jo mora ugotoviti predložitveno sodišče.

33 Najprej je treba opozoriti, da mora imeti sporazum, da bi bil zajet s prepovedjo iz člena 101(1) PDEU, za »cilj oziroma posledico preprečevanje, omejevanje ali izkrivljanje konkurence na notranjem trgu«. Od sodbe z dne 30. junija 1966 v zadevi LTM (56/65, Recueil, str. 337) v sodni praksi ustaljeno velja, da je treba zaradi možnosti izbire, ki jo vsebuje ta pogoj in označuje veznik »oziroma«, najprej preučiti sam cilj sporazuma in pri tem upoštevati gospodarski okvir, v katerem ga je treba izvajati.

34 Če je torej ugotovljen protikonkurenčni cilj sporazuma, ni treba preučiti njegovih posledic za konkurenco. Vendar če analiza določb sporazuma ne izkaže zadostne škodljivosti za konkurenco, je treba preučiti njegove posledice, sporazum pa je mogoče prepovedati le na podlagi elementov, ki izkazujejo, da je bila konkurenca dejansko preprečena ali znatno omejena ali izkrivljena (glej sodbe z dne 4. junija 2009 v zadevi T-Mobile Netherlands in drugi, C-8/08, ZOdl., str. I-4529, točki 28 in 30; z dne 6. oktobra 2009 v združenih zadevah GlaxoSmithKline Services in drugi proti Komisiji in drugim, C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P in C-519/06 P, ZOdl., str. I-9291, točka 55; z dne 4. oktobra 2011 v združenih zadevah Football Association Premier League in drugi, C-403/08 in C-429/08, še neobjavljena v ZOdl., točka 135, in z dne 13. oktobra 2011 v zadevi Pierre Fabre Dermo-Cosmétique, C-439/09, še neobjavljena v ZOdl., točka 34).

35 Razlikovanje med »kršitvami zaradi cilja« in »kršitvami zaradi posledice« se nanaša na dejstvo, da je mogoče nekatere oblike dogovarjanja med podjetji že zaradi njihove narave obravnavati kot škodljive za dobro delovanje običajnega konkurenčnega trga (glej sodbo z dne 20. novembra 2008 v zadevi

Beef Industry Development Society in Barry Brothers, C-209/07, ZOdl., str. I-8637, točka 17; zgoraj navedeno sodbo T-Mobile Netherlands in drugi, točka 29, in sodbo z dne 13. decembra 2012 v zadevi Expedia, C-226/11, še neobjavljena v ZOdl., točka 36).

36 Pri presoji, ali sporazum pomeni omejevanje konkurence kot »cilj«, je treba upoštevati vsebino njegovih določb, cilje, ki se želijo z njim doseči, ter pravni in gospodarski okvir, v katerega je umeščen (glej zgoraj navedene sodbe GlaxoSmithKline Services in drugi proti Komisiji in drugim, točka 58; Football Association Premier League in drugi, točka 136, in Pierre Fabre Dermo-Cosmétique, točka 35). Pri presoji navedenega okvira je treba upoštevati tudi naravo zadevnega blaga in storitev ter dejanske pogoje delovanja in strukture zadevnega trga ali trgov (glej zgoraj navedeno sodbo Expedia, točka 21 in navedena sodna praksa).

37 Poleg tega lahko organi, pristojni za varstvo konkurence, nacionalna sodišča in sodišča Unije vseeno upoštevajo namen strank, čeprav ni nujni dejavnik za opredelitev omejujoče narave sporazuma (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo GlaxoSmithKline Services in drugi proti Komisiji in drugim, točka 58 in navedena sodna praksa).

38 Sodišče je med drugim že ugotovilo, da za to, da ima sporazum protikonkurenčni cilj, zadošča, da ima lahko negativne posledice za konkurenco, to se pravi, da mora biti tak, da lahko dejansko preprečuje, omejuje ali izkrivlja konkurenco na notranjem trgu. Vprašanje, ali in koliko se dejansko pojavi taka posledica, je lahko pomembno le pri izračunu glob in presoji upravičenosti do odškodnine (glej zgoraj navedeno sodbo T-Mobile Netherlands in drugi, točka 31).

39 Glede sporazumov, omenjenih v vprašanju za sprejetje predhodne odločbe, je treba navesti, da se nanašajo na urne postavke, ki jih mora zavarovalna družba plačati trgovcem z avtomobili, ki delujejo kot avtomehanične delavnice, za popravilo poškodovanih vozil. Določajo, da se ta postavka poviša glede na število in delež zavarovanj, ki jih je trgovec prodal za to družbo.

40 Taki sporazumi torej plačilo storitve popravila poškodovanih vozil vežejo na storitev zastopstva za avtomobilska zavarovanja. Ta zveza med ločenima storitvama je mogoča zaradi posebne okoliščine, da trgovci z avtomobili v razmerju do zavarovalnic nastopajo v dvojni vlogi, in sicer kot posredniki ali zastopniki, ki ponujajo avtomobilska zavarovanja strankam ob

nakupu ali popravilu vozil, in kot avtomehanična delavnica, ki za zavarovalnice popravlja poškodovana vozila.

41 Čeprav obstoj take zveze med dejavnostma, ki sta načeloma neodvisni, ne pomeni samodejno, da je cilj zadevnega sporazuma omejevanje konkurence, je lahko pomemben dejavnik za presojo, ali je ta sporazum po naravi škodljiv za dobro delovanje običajnega konkurenčnega trga, kar velja še posebej, če je neodvisnost navedenih dejavnosti potrebna za to delovanje.

42 Poleg tega je treba upoštevati okoliščino, da tak sporazum ne bo morda vplival le na en trg, ampak na dva, v obravnavanem primeru trg avtomobilskih zavarovanj in trg storitev popravil vozil, in da je torej treba njegov cilj presojski glede na oba zadevna trga.

43 V zvezi s tem je najprej treba poudariti, da v nasprotju s tem, kar – kot kaže – menita družbi Allianz in Generali, okoliščina, da gre v obeh primerih za vertikalna razmerja, nikakor ne izključuje možnosti, da sporazum iz postopka v glavni stvari pomeni omejevanje konkurence kot »cilj«. Čeprav so namreč vertikalni sporazumi po naravi pogosto za konkurenco manj škodljivi kakor horizontalni, so lahko kljub temu v nekaterih okoliščinah posebej omejujoči. Tako je Sodišče že večkrat razsodilo, da je cilj vertikalnega sporazuma omejevanje konkurence (glej sodbe z dne 13. julija 1966 v združenih zadevah Consten in Grundig proti Komisiji, 56/64 in 58/64, Recueil, str. 429; z dne 1. februarja 1978 v zadevi Miller International Schallplatten proti Komisiji, 19/77, Recueil, str. 131, in z dne 3. julija 1985 v zadevi Binon, 243/83, Recueil, str. 2015, ter zgoraj navedeno sodbo Pierre Fabre Dermo-Cosmétique).

44 Dalje, glede presoje cilja sporazumov iz postopka v glavni stvari glede na trg avtomobilskih zavarovanj je treba ugotoviti, da želijo zavarovalne družbe, kot sta Allianz in Generali, s takimi sporazumi ohraniti ali povečati tržni delež.

45 Ni sporno, da če bi med tema družbama obstajal horizontalni sporazum ali usklajeno ravnanje, namenjeno razdelitvi trga, bi bilo treba tak sporazum ali ravnanje šteti za omejevanje kot cilj in bi povzročilo tudi nezakonnost vertikalnih sporazumov, ki so bili sklenjeni za izvajanje tega sporazuma ali ravnanja. Vendar družbi Allianz in Generali zanikata, da sta se dogovarjali ali usklajevali, in trdita, da je bilo v sporni odločbi ugotovljeno, da takega sporazuma ali ravnanja ni bilo. Predložitveno sodišče mora preveriti resničnost teh trditev in v mejah nacionalnega prava presoditi, ali je dovolj

dokazov za obstoj sporazuma ali usklajenega ravnanja med družbama Allianz in Generali.

46 Vendar je treba tudi ob neobstoju sporazuma ali usklajenega ravnanja med tema zavarovalnima družbama preveriti, ali so vertikalni sporazumi iz postopka v glavni stvari ob upoštevanju gospodarskega in pravnega okvira, v katerega so umeščeni, dovolj škodljivi za konkurenco na trgu avtomobilskih zavarovanj, da lahko pomenijo omejevanje konkurence kot cilj.

47 Tako bi lahko bilo, zlasti če, kot zatrjuje madžarska vlada, vloga, ki je v nacionalnem pravu dodeljena trgovcem z avtomobili, ki nastopajo kot zavarovalni posredniki ali zastopniki, od njih zahteva neodvisnost od zavarovalnih družb. Ta vlada v zvezi s tem navaja, da ti trgovci ne delujejo v imenu zavarovalnice, temveč zavarovalca, pri čemer je njihova naloga, da temu ponudijo zavarovanje iz ponudbe različnih zavarovalnih družb, ki je zanj najprimernejše. Predložitveno sodišče mora preveriti, ali je v teh okoliščinah in ob upoštevanju pričakovanj navedenih zavarovalcev dobro delovanje trga avtomobilskih zavarovanj precej moteno zaradi sporazumov iz postopka v glavni stvari.

48 Poleg tega naj bi ti sporazumi pomenili omejevanje konkurence kot cilj, tudi če predložitveno sodišče ugotovi, da je glede na gospodarski okvir verjetno, da bo bila konkurenca na navedenem trgu zaradi navedenih sporazumov preprečena ali resno oslABLJENA. Navedeno sodišče bo moralo pri presoji nevarnosti za nastanek takšne posledice upoštevati zlasti strukturo tega trga, obstoj alternativnih distribucijskih kanalov in pomena vsakega od njih ter tržno moč zadevnih družb.

49 Nazadnje, pri presoji cilja sporazumov iz postopka v glavni stvari v zvezi s trgov storitev popravil vozil je treba upoštevati, da so bili ti sporazumi sklenjeni na podlagi »priporočenih cen«, ki so bile določene v treh odločbah GÉMOSZ, izdanih v obdobju od leta 2003 do leta 2005. V teh okoliščinah mora predložitveno sodišče ugotoviti naravo in natančen obseg teh odločb (glej v tem smislu sodbo z dne 2. aprila 2009 v zadevi Pedro IV Servicios, C-260/07, ZOdl., str. I-2437, točki 78 in 79).

50 Če bi navedeno sodišče ugotovilo, da je bil dejansko cilj odločb, ki jih je GÉMOSZ sprejelo v navedenem obdobju, omejevanje konkurence s poenotenjem urne postavke za popravila vozil in da so zavarovalne družbe s spornimi sporazumi namerno potrdile te odločbe, kar je mogoče domnevati, če je zavarovalna družba sklenila sporazum neposredno z GÉMOSZ, bi

nezakonitost navedenih odločb vplivala tudi na navedene sporazume, za katere bi bilo treba prav tako šteti, da je njihov cilj omejevanje konkurence.

51 Glede na zgoraj navedeno je treba na predloženo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 101(1) PDEU razlagati tako, da je mogoče za sporazume, s katerimi se družbe za avtomobilska zavarovanja bodisi z avtomobilskimi trgovci, ki delujejo kot avtomehanične delavnice, bodisi z združenjem, ki zastopa te trgovce, dvostransko dogovorijo o urni postavki, ki jo zavarovalna družba plača za popravilo vozil, ki so zavarovana pri njej, pri čemer je določeno, da je ta postavka odvisna med drugim od števila in deleža zavarovanj, ki jih je trgovec prodal kot zastopnik te družbe, šteti, da imajo omejevanje konkurence za »cilj« v smislu te določbe, če je po posamični in konkretni preučitvi vsebine in cilja teh sporazumov ter iz gospodarskega in pravnega okvira, v katerega so umeščeni, razvidno, da so že po naravi škodljivi za dobro delovanje običajne konkurence na enem od dveh zadevnih trgov.

[...]

Komentar odločbe

V obravnavani odločbi je Sodišče EU razložilo besedilo člena 101(1) PDEU v zvezi s »ciljem« omejevalnih ravnanj, ki lahko negativno vplivajo na učinkovito konkurenco. Ker so na temelju PDEU in na temelju sekundarnih pravnih virov sprejeti nacionalni predpisi držav članic EU, je odločba pomembna tudi za razlago nacionalne zakonodaje držav članic EU. Menim, da je obravnavana odločba doprinesla k približanju prava EU nacionalnemu pravu, s čimer je Sodišče EU storilo nov korak na poti k večjemu poenotenju prava. S to odločbo je namreč Sodišče EU odločilo, da ni pomembno, ali razlaga pravo EU ali nacionalno pravo, dokler je le-to povzeto po slednjem. Tudi slovenski zakonodajalec je vsebino člena 101(1) PDEU povzel v Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence (ZPOMK-1),¹⁰ pri čemer pa je bistveno olajšal razločevanje med »ciljem« in »učinkom« oz. »posledico« omejevalnega ravnanja, saj je namesto besedila »oz.« iz člena 101(1) PDEU uporabil izraz »ali«. Posledica tega je razlaga, da sta »cilj« in »učinek« v alternativnem razmerju. V sodni praksi (kar je potrdilo tudi Sodišče EU v zadevni odločbi) in teoriji je sprejeto, da je treba najprej preveriti, ali sporazum po cilju omejuje konkurenco in šele nato, če se izkaže, da temu ni tako, preiti na preverjanje učinka sporazuma na konkurenco.

¹⁰ Uradni list RS, št. 36/2008, 40/2009 (ZPOMK-1A), 26/2011 (ZPOMK-1B), 87/2011 (ZPOMK-1C), 57/2012 (ZPOMK-1D), 39/2013 (Odl. US) in 63/2013 (ZS-K).

V zvezi s »ciljem« posameznega sporazuma je treba oceniti več različnih dejavnikov, kar je potrdilo tudi Sodišče EU v obravnavani zadevi. Izpostavilo je, da je v danem primeru treba presojeti »cilj« spornega sporazuma glede na dva upoštevna trga (trg avtomobilskih zavarovanj in trg storitev popravil vozil). Upoštevati je treba, da gre za vertikalno razmerje, ki naj bi že po naravi bilo manj omejujoče v primerjavi s horizontalnimi sporazumi, vendar pa lahko ima v določenih okoliščinah še posebno negativni vpliv na učinkovito konkurenco. Naslednji dejavnik pri tej oceni je, ali je bil cilj spornih sporazumov med družbama, kot sta Allianz in Generali, ohraniti ali povečati tržni delež. Treba je torej upoštevati ravnanje strank in njihov namen pri sklepanju spornih sporazumov in preučiti vsebine sporazumov ter posameznih določb sporazumov. Naslednji dejavnik je gospodarski in pravni okvir, v katerega so sporazumi umeščeni. Pomembno je namreč ugotoviti, ali so sporazumi v gospodarskem in pravnem okvirju, v katerega so umeščeni, dovolj škodljivi za konkurenco na trgu avtomobilskih zavarovanj, da lahko pomenijo omejitev konkurence po cilju. Predložitveno sodišče ima tako nalogo, da preveri, ali je v danih okoliščinah in upoštevanju pričakovanj navedenih zavarovalcev dobro delovanje trga avtomobilskih zavarovanj moteno v tolikšni meri, da ogroža učinkovito konkurenco. Seveda je od primera do primera odvisno, katere dejavnike bo sodišče pri presoji moralo upoštevati. Tako je v danem primeru pomemben tudi obstoj alternativnih distribucijskih kanalov in pomen vsakega od njih na tržno moč zadevnih družb, kot je navedlo Sodišče EU. Ne nazadnje pa je pomembno še, da so bili ti sporazumi sklenjeni na podlagi »priporočenih cen«.¹¹ Vse te dejavnike mora predložitveno sodišče upoštevati pri svoji odločitvi in ugotoviti, ali je iz njih razvidno, da so sporni sporazumi že po naravi škodljivi za dobro delovanje običajne konkurence na enem od dveh zadevnih trgov. Ni namreč nujno, da bodo sporazumi prizadeli ali vplivali na oba upoštevna trga. Za prepoved takšnih sporazumov ter naložitev glob pa bo seveda zadostovalo, če bodo vplivali le na enega izmed njiju.

Razlikovanje med ciljem in učinkom je pomembno, ker se dokazovanje protikonkurenčnih učinkov ne zahteva, če ravnanje že po cilju omejuje konkurenco. Domneva se namreč, da imajo takšni sporazumi tako visoko možnost negativnih učinkov, da dejanskih učinkov sploh ni treba dokazovati.¹² Kot je Sodišče EU v obravnavani odločbi navedlo, je nekatere oblike sporazumov med podjetji možno obravnavati kot škodljive za dobro delovanje konkurence že zaradi njihove narave.¹³ Prav tako iz odločbe Sodišča EU izhaja, da je pri oceni »cilja« dovolj že možnost obstoja

¹¹ Prim. C-32/11, tč. 49 in 50.

¹² Repas, str. 169.

¹³ Prim. C-32/11, tč. 35.

negativnih posledic sporazuma za konkurenco. Dejanske posledice za konkurenco so pomembne samo pri odločanju o globah in upravičenosti do odškodnine.¹⁴

Res je, da zadevna odločba ne odstopa od prejšnjih odločb Sodišča EU, vendar pa se z njo kaže kontinuiteta sodne prakse, kar je pomembno za učinkovito delo Sodišča EU in vseh organov, tako nacionalnih kot tudi organov EU, ki morajo te odločbe upoštevati pri sprejemanju svojih odločitev.

¹⁴ Prim. C-32/11, tč. 38.